

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL :

Pe un an : 24 lei
Pe 6 luni : 12 lei
Pe 3 luni : 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Pe calea agriculturii socialiste

În ultimii ani s-au obținut mari succese în transformarea socialistă a agriculturii. Astfel între 31 decembrie 1955 și 1 martie 1958 au intrat în gospodăriile agricole colective un număr de 1.141.725 familii de țărani muncitori, adică de trei ori mai multe familii decât au intrat înainte de 1955 timp de șapte ani de zile (1948—55). În felul acesta la 1 martie 1958 peste 45% din totalul familiilor de țărani muncitori făceau parte din sectorul cooperatist-socialist din agricultură (1.528.578 familii), iar sectorul socialist cuprindea aproape 7.500.000 ha., adică 52,4% din întreaga suprafață agricolă a țării.

Succesele acestea arată că țărănimea muncitoare se îndreaptă cu hotărîre spre agricultura socialistă, în care vede calea belșugului și a culturii.

În aprilie a. c. a avut loc la Constanța consfătuirea pe țară a țăranilor și a lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, la care s-a făcut bilanțul realizărilor de pînă acum și s-au deslușit noile sarcini. Drept urmare a acestei Consfătuiri munca pe calea agriculturii socialiste a luat un nou avînt și a recoltat noi succese.

În primul rînd atenția s-a îndreptat spre consolidarea rezultatelor obținute pînă acum în construcția socialistă la sate. Acest lucru e de mare însemnătate. Se știe că pentru țăranul muncitor exemplul viu este argumentul cel mai hotărîtor. Dacă el vede că în gospodăriile colective se fac recolte mai mari și viața țăranilor colectivști e mai bună, mai luminată, el este convins că aceasta este calea cea sănătoasă. De aici sarcina de a face din fiecare gospodărie agricolă colectivă o gospodărie frunțasă. Aceasta se realizează prin dezvoltarea tuturor ramurilor de producție, (cereale, legume, pomicultură, viticultură, agricultură, creșterea vitelor, etc), prin folosirea mijloacelor agrotehnice avansate, prin mărirea producției, prin sporirea avutului obștesc, prin răsplata muncii și ridicarea nivelului de trai și cultural al colectivștilor, etc. O mare însemnătate are și educarea colectivștilor în spiritul îmbinării juste a intereselor personale cu cele obștești, de înțelegere a faptului că întărirea sectorului obștesc este și baza bunăstării personale.

Paralel cu această sarcină — întărirea gospodăriilor socialiste existente — s-a urmărit și cealaltă sarcină: continuarea muncii pentru lărgirea sectorului socialist al agriculturii. Consfătuirea de la Constanța a arătat țăranilor muncitori cu gospodării individuale că ridicarea nivelului lor de trai și cultural nu e posibilă decît în mică măsură pe calea gospodării individuale și că numai unindu-se în gospodării colective și întovărășiri agricole ei pot folosi agrotehnica înaintată, pot avea recolte mari și pot ajunge la o viață îmbelșugată. Munca de lămurire se bazează în deosebi pe faptele grăitoare, pe rezultatele obținute de gospodăriile socialiste,

care arată limpede superioritatea agriculturii socialiste față de cea individuală. În munca aceasta se respectă cu strictețe liberul consimțămînt. Guvernul condamnă și pedepsește aspru folosirea metodelor administrative de presiune și sprijinește munca de convingere bazată pe fapte.

Prin întărirea întovărășirilor agricole și a gospodăriilor colective, prin exemplul viu al vieții îmbelșugate a întovărășitorilor și colectivștilor, prin munca de lămurire dusă de la om la om, alte și alte familii de țărani muncitori se conving de superioritatea agriculturii socialiste și pășesc pe calea aceasta. Ea este calea belșugului și a luminii.

Vorbe de aur cu țîlc

Biserica noastră ortodoxă este păzitoarea înflăcărată a învățaturii lui Iisus Hristos, Mintuitorul omenirii. Ea de aproape două mii de ani îndeamnă pe oameni la statornicirea păcii pe pămînt, prin puterea vie a cuvîntului și pildei sale; prin lupta ce trebuie s-o ducă pentru apărarea păcii în lume; ea-i pe deplin incredințată, că făcînd această faptă nobilă, va ajuta la întărirea păcii, cea mult dorită de orice cămin omenesc.

Pacea-i cîntecul și țelul măreț al vieții, e darul de mare preț, e aducătoare de belșug de cereale; ea produce fericirea celor ce muncesc cu brațele și celor ce muncesc cu mintea. Pacea-i imnul măreț al bucuriei și al vieții; căci în timpul ei se fac cele mai mari construcții, chiar nebănuite de mințile omenești. Geniile spirituale lucrează atunci pentru binele și fericirea popoarelor.

Biserica noastră așează pacea pe o temelie puternică, de granit spiritual, pe dragoste, zicînd cu glas tare, de peste veacuri, tuturor, astfel: — „Să iubești pe aproapele tău, ca și pe tine însuși!”

Acolo, desigur, unde domnește dragostea, acolo se topesc toate patimile, toate vrăjmășiile și chiar toate nedreptățile omenești, care amuțesc cu desăvîrșire.

În locul unde sălășluiește minunata iubire, înflorește cu siguranță viața obștească și fericirea tuturor. Din ea răsare deodată frățietatea omenească și rodesc din belșug; egalitatea, libertatea și dreptatea, dorite și prețuite de toți locuitorii globului pămîntesc.

Învățătura aleasă, de mare valoare, a Bisericii ortodoxe ne îndeamnă pe toți, ca să fie multă pace în ori și ce cămin omenesc. Atunci putem spune cu adevărat că locuiește între noi o stare firească, care aduce între popoare: buna înțelegere și multă ajutorare reciprocă pentru binele și fericirea tuturor.

Cu adevărat, fiule și frate creștine, un lucru tare bun și firesc este să domnească pe vecie: pacea între popoarele pămîntului; căci ea-i bunul cel mai prețios al vieții și pentru păstrarea ei în lume, să ne vărsăm singele nostru, dacă patria noastră o cere pentru apărarea ei. Ținta și deviza vieții noastre să fie: lupta pentru apărarea păcii, pînă la jertfirea de sine.

Pr. A. ANASTASIU BASSARABIN

Din relații romîno-bulgare

Romîni și bulgarii au la baza lor o formație etnică complexă și ceea ce a făcut ca între ele să se realizeze de curînd o înțelegere, a fost credința ortodoxă. Deși romîni au primit Creștinismul mai înainte, în limba romanică, iar bulgarii în limba greacă, totuși ceea ce i-a făcut pe unii să se înțeleagă apoi cu ceilalți, a fost Ortodoxia în limba slavonă. Pe aceasta au primit-o cu toții de la ucenicii apostolilor slavilor Constantin și Metodie. Din cauza acestei ortodoxii slavone, între bulgari și romîni, numiți la început valahi, nu s-au întimplat niciodată certuri. Dunărea nu era un hotar despărțitor, așa că strămoșii ambelor popoare au putut întreține legături continue.

(Continuare în pag 3)

Samuil Micu Clain-Teologul

Aşa se numeşte cartea apărută de curînd în Editura şi Tipografia Arhiepiscopiei de Alba-Iulia şi Sibiu. Ea este rodul unei munci pline de migală a P. C. Pr. Nicolae Mladin, profesor la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, în colaborare cu P. C. Pr. Ioan Vlad, consilier la Arhiepiscopia Sibiului şi P. C. Alexandru Moisiu, profesor la acelaşi Institut.

După cum se spune în Precuvîntare, cartea a izvorît din dorinţa de a scoate la iveală figurile luminoase ale înaintemergătorilor Unificării bisericeşti, ale celor ce au luptat ca între romîni să fie unitate. Printre aceştia loc de frunte ocupă şi *Samuil Micu Clain*.

Deşi unit, alături de Inochentie Micu Clain, unchiul său, Gheorghe Şincai, Petru Maior şi de alţii mai puţin cunoscuţi, Samuil Micu Clain nu şi-a întors faţa către Apus, ci a rămas cu sufletul şi cu inima alături de popor şi de legea lui străbună. El a trăit şi trudit pentru binele şi luminarea celor „mulţi oameni din norodul neamului meu” cum însuşi spune.

Cartea are 141 pagini şi cuprinde III părţi, care-s premerse de un scurt Cuvînt înainte.

Partea I-a cuprinde pe scurt viaţa lui Samuil Micu, viaţă grea şi zbuciumată, plină de muncă şi luptă pentru „binele şi fericirea de obşte a neamului”. A avut mult de suferit din partea celor mai mari ai vremii aceleia, care se temeau să nu treacă la „neunire” şi mai ales din partea episcopului său Ioan Bob. Acesta voia să introducă în Biserica unită lucruri noi, catolice, iar Samuil Micu şi cei ca el apărau cu rivnă toate datinele şi slujbele ortodoxe străbune.

Partea II-a a cărţii se ocupă cu *opera teologică*, adică cu toate scrierile religioase ale lui Samuil Micu Clain.

Spre deosebire de unii scriitori, care primesc cu ochii închişi spusele altora, Samuil Micu trece prin mintea sa tot ce spun alţii, judecă şi chibzuieste îndelung spusele altora şi numai pe cele adevărate, pe cele cu temei „le primeşte, iar pe cele mincinoase le leapădă”. Acest lucru se desprinde din tot ce a scris şi învăţat el.

Din multele cărţi pe care le-a scris, unele sînt *traduceri*, iar altele au fost lucrate de el, sînt adică lucrări *originale*.

Intre traduceri are cărţi *didactice*, sau de învăţătură, scrise mai ales pentru şcolari; cărţi *istorice*, scrise pentru toţi romîni doritori să cunoască trecutul Bisericii creştine, precum şi o sumedenie de *traduceri din Sfinţii Părinţi*, al căror număr se ridică la 27. Aceste traduceri din Sfinţii Părinţi i-au ajutat să-şi formeze o viaţă şi un fel de a gândi ortodox, mai ales că, afară de doi, toţi aceşti Părinţi sînt răsăriteni. Intre ei: Sfîntul Ioan Gură de Aur, Sfîntul Vasile cel Mare, Sfîntul Grigorie Teologul, Sfîntul Ioan Damaschin şi mulţi alţii. Tot la capitolul traduceri, se amintesc şi *cărţi de pietate*, sau cărţi de zidire sufletească. De pildă: Sfînta Scriptură sau Biblia lui Clain, care era binevenită deoarece Biblia de la Bucureşti (1688) — singura tradusă şi tipărită în limba romînă pînă atunci, începuse să se rarească iar limba ei devenise greoaie. La această muncă a fost ajutat şi de Dimitrie Eustatievici, directorul şcoalelor neunite, lucru ce nu trebuie trecut fără băgare de seamă. Se mai amintesc încă şi alte cărţi de pietate.

Scrierile originale ale lui Samuil Micu Clain au şi ele un conţinut bogat şi diferit. Astfel unele tratează probleme biblice, dogmatice, morale şi de drept bisericesc, altele au un conţinut istoric, în care apără adevărul Ortodoxiei. Pentru el, istoria este „dascălul tuturor lucrurilor” şi „urît lucru este rumînului să nu ştie istoria neamului său”.

O seamă de predici la unele Duminici de peste an — care au fost tipărite şi de neuniţi —, predici la înmormîntări, precum şi cîteva imnuri, care vădesc şi calităţile sale poetice, vin şi completează lista cărţilor scrise de Samuil Micu Clain.

A murit însă cu durerea că din această uriaşă muncă, din aceste multe cărţi, doar cîteva au ajuns la cei pentru care le-a scris, deoarece foarte puţine au fost tipărite.

Pe baza vieţii şi scrierilor lui Samuil Micu Clain, în partea a III-a cărţii se arată gîndirea teologică a lui: ce a crezut Samuil Micu Clain despre învăţăturile mai însemnate ale Bisericii. Se vorbeşte astfel: 1. *Despre adevărata credinţă*, care este cea dată de Dumnezeu la început „care nici nu scade nici nu creşte”, ci rămîne mereu aceeaşi şi care se găseşte în Sfînta Scriptură şi în Sfînta Tradiţie a primelor veacuri creştine; 2. *Rolul Sfinţelor Soboare*, care îşi au originea din vremea Apostolilor şi care sînt glasul Bisericii. Iar soborul, după spusa lui Samuil Micu, este: „Adunarea păstorilor bisericeşti...”, ca să hotărască lucrurile bisericeşti, fieştecarele din cei ce şed în sobor dîndu-şi judecata sa volnică nesilit de nimenea”. Hotărîrile soboarelor a toată lumea sînt fără greşală şi sînt obligatorii pentru toţi credincioşii, pentru toţi preoţii, episcopii, patriarhii şi pentru „papii de la Roma”; 3. *Papalitatea*. Din capul locului se arată în carte, că Samuil Micu Clain nu a recunoscut primatul papei. El scrie în această privinţă: „Cum că unuia singur s-ar fi dat putere de stăpînire peste toată Biserica, nici o urmă de acest lucru nu se vede în istoria Evanghelică şi apostolească”; 4. *Deosebirea între Apus şi Răsărit*, unde se arată părerea lui Samuil Micu mai ales despre filioque (filiove), purgator, Sfintele Taine, căsătorie şi puterea episcopilor; 5. *Cauzele „împărăchierii”* de la 1054, care-s mai ales de natură politică, precum şi inovaţiile latinilor, dar şi pisma şi trufia ambelor părţi; 6. *Biserica romînească*, unde se dau crîmpeie din Istoria Bisericii Romîne; cum romîni fiind în legătură cu imperiul de răsărit au mers pe linia Bisericii răsăritului, de care nimic nu-i mai poate despărţi, că unirea de la 1700 s-a făcut în chip samavolnic şi cum uniţii au luptat împotriva încercărilor de a-i catoliciza, păstrînd neclintită legea strămoşască, fiind una cu fraţii lor de acelaşi sînge ş. a.; 7. *Posibilitatea unităţii creştine*, în care cauză Samuil Micu vine cu o părere a lui proprie şi anume că dacă se lucrează fără patimă şi fără ură, prin bunăvoinţă şi dragoste şi prin unitate de credinţă, adică prin întoarcerea la credinţa veacurilor de început, creştinii pot fi iarăşi cuprinşi în o singură Biserică.

În încheierea cărţii se trag concluziile cuvenite pe marginea prezentării acestui teolog al vieţii şi al adevărului, cum îi spun autorii.

Cartea are un mare merit, pentru că dă la iveală latura teologică a lui Samuil Micu Clain, cea mai bogată din viaţa lui, dar şi cea mai necunoscută pînă acum. Ea vine şi luminează şi mai mult calea credincioşilor şi clerului, care acum 10 ani au rupt peceţile unirii cu Roma, revenind la Biserica strămoşilor lor. Tuturor acestora, peste ani mulţi, Samuil Micu Clain le spune hotărît: Păşiţi cu încredere înainte, şi eu sînt cu voi, iar adevărul este cu noi.

Cartea este scrisă într-o limbă romînească curată şi este folositoare atît preoţilor cît şi credincioşilor noştri.

Diacon GH. PAPUC

Prorocul Ilie Tesviteanul

După moartea lui Solomon s-a iscat ceartă în sinul israiliţilor, mai ales pentru domnie, şi astfel împărăţia lui s-a rupt în două: zece semînţii alcătuiau acum regatul lui Israil, iar două semînţii regatul lui Iuda. În fruntea acestor două regate au urmat regi după regi, care s-au abătut de la calea cea dreaptă şi au îndrumat poporul să se închine la idoli.

Dar din cînd în cînd Dumnezeu a ridicat proroci din sinul poporului israilit şi i-a învrednicit să propoveduiască întoarcerea spre cele bune şi plăcute Lui. Mulţi din aceşti proroci au săvîrşit minuni; din darul lui Dumnezeu ei au vestit cele ce aveau să se întîmple peste ani şi ani. Dar cea mai însemnată între vestirile lor rămîne aceea despre venirea în lume a Mîntuitorului Iisus Hristos.

Unul dintre proroci este Ilie Tesviteanul, care a trăit în vremea regelui Ahab în Israil.

Ahab era un rege rău şi crud, mai rău decît toţi regii lui Israil. Căsătorit cu Izabela, fiica regelui Sidonului, el i-a împins pe fiii lui Israil la închinarea la idoli; mai ales îi făcea să se închine lui Baal şi să-i aducă jertfe.

Atunci Dumnezeu l-a chemat pe Ilie şi l-a trimis să-l mustre pe Ahab. Şi i-a zis prorocul Ilie lui Ahab:

„Viu este Domnul Dumnezeu al lui Israil, înaintea căruia slujesc eu, în aceşti ani nu va fi nici rouă, nici ploaie, decît numai prin cuvîntul gurii mele” (III Regi 17, 1).

Ahab, în loc să se îndrepte, căuta să-l omoreze pe Ilie. De aceea a fost cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

„Du-te de aici, îndreaptă-te spre răsărit, şi te ascunde în pîriul Cherit, care este în faţa Iordanului. Apă vei bea din acel pîriu, iar merinde am poruncit corbilor să-ţi aducă acolo”. (III Regi 17, 3—4).

Şi a făcut Ilie după cuvîntul Domnului. Iar în pîriu fiind, „corbii îi aduceau pîine şi carne dimineaţa, pîine şi carne seara; iar apă bea din pîriu”.

După o vreme însă pîriul a secat, căci nu mai fusese ploaie pe pămînt. Atunci din nou a fost cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

„Scoală şi te du la Sarepta Sidonului şi şezi acolo, căci iată am poruncit unei femei văduve să te hrănească”.

Şi s-a sculat el şi s-a dus la Sarepta. Şi cînd a ajuns la porţile cetăţii, iată o femeie văduvă aduna vreascuri. Şi a chemat-o Ilie şi i-a zis:

„Adu-mi puţină apă ca să beau. Adu-mi şi o bucată de pîine să mîncînc”.

Ea însă a zis:

„N-am nici o fărămitură de pîine, ci numai o mînă de făină într-un ciup şi puţin untdelemn într-un ulcior. Şi iată, am adunat cîteva vreascuri şi mă duc să o gătesc pentru mine şi pentru fiul meu, să mîncăm şi să murim”.

Atunci i-a zis Ilie:

„Nu te teme, ci du-te şi fă cum ai zis; dar fă mai întîi de acolo o turtă pentru mine şi mi-o adu, iar pentru tine şi pentru fiul tău vei face mai pe urmă. Căci aşa zice Domnul Dumnezeu: Făina din ciup nu va scădea şi untdelemnul din ulcior nu se va împuţina pînă în ziua cînd va da Domnul ploaie pe pămînt”. (III Regi 17, 6—14).

Văduva din Sarepta a ascultat îndemnul prorocului şi l-a plinit; apoi lucrurile s-au întîmplat întocmai după cuvîntul lui.

Dar în vremea şederii prorocului în casa văduvei din Sarepta Sidonului, fiul acesteia a căzut la boală grea şi a murit. Ilie s-a milostivit către ea, s-a rugat cu tărie lui Dumnezeu şi su-

(Continuare în pag. 3-a)

Din relații romîno-bulgare

(Urmare din pag. 1-a)

Mai apoi, pentru un timp, atît bulgarii cît și valahii dunăreni au fost înglobați în aceeași Arhiepiscopie a Ohridei, în 1020, fapt care a contribuit și mai mult la întărirea conștiinței despre unitatea ortodoxă. În aceste împrejurări episcopia de la Vidin, din țara Timocului, va juca un rol important.

Dar aceeași vecinătate pecenegă, cumană, ungară, latină și uneori bizantină a tulburat viața pașnicilor cătune și a așezărilor strămoșești ale ambelor popoare; de aceea împreună, valahii și cu bulgarii, au pornit în 1186, sub conducerea fraților Petru și Asan, la dobîndirea independenței, bucurîndu-se de ajutorul fraților din Nordul Dunării. Astfel țarul Ioniță putea să se întituzeze, pe la 1204, „țar al bulgarilor și valahilor”.

Și valahii din Nordul Dunării au profitat de existența statului liber bulgar, care le mijloca cultura bizantină, dar în limba slavonă, prin Patriarhia de la Tîrnova. De acolo a venit și vestea despre minunata Cuvioasa Parascheva.

Mai tîrziu, pe linia aceleiași prietenii, unii ucenici ai marelui patriarh bulgar Eutimie de la Tîrnova au ajuns pînă în Moldova, la mănăstirile de la Rădăuți și Neamț; însuși dascălul Moldovei, Grigore Țamblac, un macedoromîn sau timocean, stătea în strînse legături cu acest mare patriarh, care întreținea corespondență cu mitropolitul Antim al Severinului romînesc. Pe baza acestor relații se pomenește în Țara Romînească, în 1383, cea mai veche ctitorie cu hramul Cuv. Parascheva bulgară, fapt care contribuie și la adăpostirea vremelnică a sf. ei moaște, împreună cu cele ale sf. Filoftea, la Argeș, pe la 1393. De aici a urmat o pioasă închinare cuvioasei maice Parascheva, care dobîndește și alte hramuri printre romîni, precum este la Piscul Moșului din 1406, în reg. Pitești-Slatina și la Doftana, în 1457, lângă Tg. Ocna-Roman.

Cotropirea Bulgariei de turci, în 1396, a adus o puternică imigrație bulgară în Țara Romînească și de atunci romîni dau un ajutor abundent fraților de suferință, prin cuvînt, adăpostire, ajutoare și cărți. Tipăriturile de la Tîrgoviște, din 1508, în limba slavonă, sînt citite de bulgari, dar și de alți slavi, pînă în Dalmația. Tipăriturile diaconului Coresi de la Brașov se răspîndesc pretutindeni între slavi, în versiunile lor slavone și alină sufletele întristate. Chiar și patriarhia de la Ohrida se bucura mult de ajutoarele romînești. Mai tîrziu, în veacul XVII, s-au tipărit la Rîmnicul Vilcea și în alte localități numeroase cărți de cult slavone, care circulă la slavii sud-dunăreni, pînă au ajuns acolo și tipăriturile mitropolitului romîn de la Kiev, Petru Movilă. În veacul următor, numeroși monahi bulgari și-au făcut ucenicia în Moldova, la Neamț și Secu, la picioarele renumitului Paisie Velicicovschi. Atunci monahii romîni au aflat multe noutăți despre marea lavră bulgară a sf. Ioan Rilski. Tot pe pămîntul romînesc a început renașterea culturii bulgare, prin Sofronie de la Vrața și prin tipărirea Noului Testament în limba bulgară, la începutul veacului XIX-lea.

Din țările romîne a început și acțiunea revoluționară bulgară împotriva turcilor, de la București, Brăila, Galați, Ploiești și Giurgiu; aici activau vestiții G. Rakovski, Vasil Levski, Hristo Botev și alții. În 1877 romîni luptau la Grivița și Smirdan și pentru independența bulgarilor. Casa de la Poradim și mausoleul de la Plevna stau mărturie despre eroismul romînesc. De aceea cînd s-au eliberat ambele popoare din strînsoarea stăpînirii străine monarhice, în ianuarie 1948 au încheiat tratatul de prietenie veșnică frățescă. Vizitele înalților ierarhi, a P. F. Patriarh Justinian în Bulgaria și a P. F. Kiril la Bucu-

Prorocul Ilie Tesviteanul

(Urmare din pag. 2-a)

fletul copilului s-a întors în el, și a înviat. (III Regi 17, 17—22).

Atunci a zis femeia către Ilie:

„Acum cunosc și eu că tu ești omul lui Dumnezeu și cu adevărat cuvîntul lui Dumnezeu este în gura ta”. (III Regi 17, 24).

Iar cînd se împlineau trei ani de secetă, fost-a iarăși cuvîntul Domnului către Ilie, zicînd:

„Du-te și te arată lui Ahab, și eu voi da ploaie pe pămînt” (III Regi 18, 1).

Ascultînd cuvîntul Domnului, Ilie s-a dus și l-a întilnit pe Ahab, care l-a întîmpinat cu vrăjmășie și i-a zis:

„Tu ești oare cel care tulburi pe Israil?”

„Nu eu tulbur pe Israil — i-a răspuns Ilie — ci tu și casa tatălui tău, pentru că ați părăsit poruncile Domnului și mergeți după Baal. Trimite dar acum și adună la mine în muntele Carmel tot Israilul, dimpreună cu cei patru sute cincizeci de proroci ai lui Baal... și cu alți patru sute de proroci..., care se hrănesc din masa Izabelei” (III Regi 18, 17—19).

Și s-a făcut așa. Iar cînd se găseau toți pe muntele Carmel, Ilie le-a grăit astfel:

„Pînă cînd veți schiopăta din amîndouă picioarele? Dacă Domnul este Dumnezeu, urmați lui! Iar dacă este Baal, urmați acestuia... Proroc al Domnului am rămas numai eu singur, iar proroci ai lui Baal sînt patru sute cincizeci... Dați-ne doi junci; ei să-și aleagă unul, să-l taie bucăți și să-l pună pe lemne, dar foc să nu ațîțe; iar eu voi găti pe celălalt vițel, și-l voi pune pe lemne și foc nu voi ațîța. Apoi voi să chemați numele dumnezeului vostru, iar eu voi chema numele Domnului Dumnezeului meu. Și Dumnezeul, care va răspunde cu foc, acela este Dumnezeu”.

„Bine ai grăit!”, a răspuns tot poporul (IV Regi 18, 21—24).

Deci au luat prorocii cei mincinoși „juncul care li s-a dat și l-au gătit și au chemat numele lui Baal de dimineață pînă la amiază, zicînd: „Baale, auzi-ne!” Dar n-a fost nici glas, nici răspuns. Și săreau împrejurul jertfelnicului, care-l făcuseră.

Iar pe la amiază, Ilie a început să rîdă de ei și zicea:

„Strigați mai tare, că doară-i Dumnezeu! Poate stă de vorbă cu cineva, sau poate se îndeletnicește cu ceva, sau este în călătorie, sau poate doarme; strigați tare să se trezească”.

Și au început ei să strige cu glas mai tare, și se înțepau după obiceiul lor cu cuțite și cu stricnele, așa că și singele curgea de pe ei.

Trecuse acum de amiază și ei tot s-au zbuțiat mereu pînă la timpul jertfei” (III Regi 18, 26—29). Dar zadarnic. Atunci a zis Ilie Tesviteanul către prorocii lui Baal:

„Dați-vă acum la o parte, ca să-mi săvîrșesc și eu jertfa mea!” (III Regi 18, 29).

Apoi a luat Ilie douăsprezece pietrii, după numărul semințiilor lui Israil, a zidit din ele jertfelnic în numele Domnului, a făcut împrejurul jertfelnicului șanț ca de două măsuri de sămință, a așezat lemnele pe jertfelnic, a tăiat juncul în bucăți și l-a pus pe lemne. Apoi a zis:

rești, au consfințit această prietenie pe linie bisericească, iar pămîntul sibian a salutat, în toamna anului trecut, pe doi soli vestiți ai teologiei bulgare, prof. Ștefan Zankov și Chr. Ghiurov, după ce trimisul Institutului Teologic din Sibiu, p. rector S. Vlad a fost în vizită oficială în Bulgaria.

Iată deci prezentul; în el însă trăiește totodată și un trecut milenar de prietenie.

Prof. M. ȘESAN

„Umpleți patru cufe cu apă și le turnați peste jertfa arderii de tot și peste lemne” (III Regi 18, 31—34).

Și au făcut așa de trei ori. „Și umbla apa împrejurul jertfelnicului și șanțul se umpluse cu apă. Iar la vremea jertfei de seară, s-a apropiat Ilie prorocul și a strigat către cer:

„Doamne Dumnezeule!... Auzi-mă Doamne, auzi-mă acum cu foc, ca să cunoască acum poporul acesta, că tu singur ești Dumnezeu în Israil și că eu sînt robul tău, — ...că tu le întorci inima la tine”.

La rugăciunea lui Ilie, „s-a pogorit foc de la Domnul și a mistuit arderea de tot, și lemnele, și pietrele, și țărîna, și a mistuit și toată apa, care era în șanț. Iar poporul cînd a văzut aceasta a căzut pe fața sa și a zis:

„Domnul este Dumnezeu, Domnul este Dumnezeu” (III Regi 18, 35—39).

Prorocii lui Baal au fost alungați îndată și inima fiilor lui Israil s-a întors din nou la Dumnezeul cel adevărat. Apoi „cerul s-a întunecat de nori și s-a pornit vijelie și ploaie mare” (III Regi 18, 45).

Prorocul Ilie Tesviteanul este așezat în rîndul sfinților și ziua lui se prăznuiește în fiecare an la 20 iulie.

D. CALUGĂR

Mîndria

Cel dintii păcat, dintre cele șapte păcate capitale, este păcatul mîndriei. Se zice că mîndria este cel dintii păcat dintre păcatele principale fiindcă este cel dintii păcat, care s-a arătat nu pe pămînt, ci chiar în ceruri. În cer s-a ivit păcatul acesta în mințile îngerilor care s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu, în frunte cu îngerul luminii, cu Lucifer. Din cauza aceasta, Lucifer a fost pedepsit de Dumnezeu și a devenit căpetenia iadului. „Cum ai căzut din cer, o Lucifer, stea strălucitoare a dimineții!” (Is. 14, 12).

Ce este păcatul mîndriei? Este o iubire și o prețuire fără de rînduială față de sine și de propriile sale calități. Omul mîndru se socotește mai mult decît este și dorește pentru aceasta să fie socotit astfel și de ceilalți oameni.

În patru chipuri putem păcătui prin păcatul mîndriei:

1. Cînd ne bucurăm de calitățile noastre bune și le considerăm ca fiind un bun al nostru. Nu poate fi nici o îndoială că tot ce avem, avem de la Dumnezeu. Iscușința, înțelepciunea, destoinicia, puterea, frumusețea, bunătatea și toate celelalte calități pe care le avem, sînt darul lui Dumnezeu, după cuvîntul Sf. Iacov, care zice: „Toată darea cea bună și tot darul desăvîrșit de sus este, pogorîndu-se de la părintele luminilor” (1, 17). Bunurile acestea cu care mă mîndresc eu, nu sînt bunuri care să-mi aparțină numai mie, ci au aparținut atîtor sute și mii de oameni care au trăit înainte de mine, aparțin atîtor oameni cari trăiesc azi și vor aparține multora care vor trăi mine. Cîtă rătăcire pentru sufletul care se laudă și se mîndrește cu bunuri care nu-i aparțin!

2. Păcătuiește și acela, care își „umflă” calitățile, socotindu-le mai mari decît sînt. Așa fariseul credea că e evlavios și desăvîrșit dacă poștea și plătea dajdia templului.

3. Mai putem păcătui prin mîndrie atunci cînd ne laudăm cu calitățile pe care nu le avem. Ne credem înțelepți și de fapt nu sîntem, ne socotim plini de bunătate și de fapt n-o avem, ne laudăm cu iubirea pe care o avem și de fapt n-o cunoaștem, credem că avem în suflet duhul păcii și al bune înțelegeri cînd de fapt sîntem veșnic nemulțumiți și purtăm în inimă duhul neascultării și al nesupunerii față de cei mari. Omul care

(Continuare în pag. 4-a)

Podoabe ale Ortodoxiei Răsăritene**Sfântul Serafim de Sarov**

„Stareți” (bătrini) sînt acei călugări, care prin viața lor deosebit de aspră, prin desăvîrșita lepădare de sine și de lume și printr-o exercitare continuă în rugăciune, ajung la sfințenia vieții, — dobîndind de la Dumnezeu darul și puterea de a fi de folos tuturor credincioșilor — atît prin învățatură și sfat, cît și prin vindecări și faceri de minuni. Rugăciunea neîncetată și iubirea nețarmurită față de Dumnezeu și față de oameni, sînt cele două însușiri caracteristice unui „Stareț”. Ei au fost adeseori sfătuitoarii credincioșilor. Cuvîntul „Stareț” (părinte, povăzitor sau duhovnic) din limba rusă, nu are același înțeles cu cuvîntul din limba romînă, unde însemnează conducător de mănăstire.

Una dintre cele mai minunate figuri ale „stareților ruși” este făcătorul de minuni *Serafim de Sarov*.

Prea Cuviosul Serafim s-a născut în 19 iulie 1759, în orașul Cursc. La sf. Botez, copilul primi numele de Prohor. Părinții lui Prohor, Isidor și Agafia Moșnin, erau binecredincioși și cu dare de mină. Tatăl lui avea rivnă mare față de sfințele lui Dumnezeu biserici. Iar mama lui Prohor era respectată și mai mult decît soțul ei, pentru evlavie și binefacerile sale. Multor orfani, mai ales fete, ea li se făcea o adevărată mamă.

Tatăl său, Isidor, a murit curînd după nașterea fiului, și micul Prohor a rămas în grija evlavioasei sale mame. Pronia divină a păzit pe Prohor.

Copilul cînd a împlinit 10 ani, au început să-l învețe a scrie și citi, și el prinse a înțelege repede cartea bisericească, avînd o minte ageră și o bună memorie, împodobindu-și în același timp sufletul cu blîndețea și cu smerenia. El nu lipsea de la nici o slujbă bisericească; se ruga des și îndelung, dar mai mult căuta singurătatea și tăcerea deplină.

Toate aceste înclinări firești ale sale erau semne vădite că în adîncul sufletului lui era sădită chemarea către o viață de slujire neconținută numai lui Dumnezeu. La 17 ani, Prohor se hotărî să apuce pe această cale.

El și-a îndreptat pașii spre Kiev, la Lavra Pecersca, centrul vieții religioase din sudul Rusiei. Aici, în vremea aceea, trăia închis în chilia sa schimonahul Dositeiu. Schimonahul văzînd în tînărul Prohor pe nevoitorul cel bun al lui Hristos, l-a binecuvîntat ca să meargă să se mîntuiască în pustia Sarovului. Intrarea lui Prohor în Mănăstirea Sarovului se întîmplă în 20 noiembrie 1778. El avea atunci 19 ani și 4 luni. Aci a fost primit de Egumenul mănăstirii, bătrînul Pahomie, monah blînd și smerit cu inima.

Chiar din primele zile ale vieții sale în mănăstire, a început să se deprînda cu nevoițele ascetice: ascultarea, înfrînarea, rugăciunea, etc., progresînd în fiecare zi, pentru a ajunge cu vremea la o culme rar atînsă în istoria monahismului creștin. Totodată, Prohor unea rugăciunea cu postul.

În 1780, Prohor se îmbolnăvi greu. În timpul boalei se învrednici de cercetarea Maicii Domnului, însoțită de sfinții Apostoli Petru și Ioan de Dumnezeu Cuvîntătorul. Intorcîndu-se spre Apostolul Ioan, Prea Curata arată cu degetul spre Prohor cel bolnav și zise: „Acesta este din neamul nostru”. Apoi puse mîna dreaptă pe bolnav. Prohor simți numai decît alinare și curînd se însănătoși cu totul. Petrecînd în pustiul Sarovului opt ani întru ascultare, Prohor, la 18 august 1786, cînd avea 27 ani și 24 zile de la naștere, a fost tuns întru monah, primînd numele de „*Serafim*”. (Cuvîntul evreesc „Serafim” însem-

nează „îlacără”, „văpae arzătoare”, precum și „nobil”, „de bun neam”. Acest nume este un nume propriu îngeresc și care ocupă cel dintîi loc în primul cor, ce stă în fața Tronului Celui Prea Înalt). Peste un an, în decembrie 1787 a fost sîntit ierodiacon, iar la 2 septembrie 1793, cînd era de 34 ani a fost sîntit ieromonah. De aici înainte el și mai mult și-a înmulțit nevoițele.

În 20 noiembrie 1794, Serafim de bună voie s-a îndepărtat în pustie. Incercînd el toate felurile și treptele rugăciunii, s-a înălțat pînă la cea mai desăvîrșită înălțime ce se poate atinge pe pămînt: „rugăciunea contemplativă”, cînd mintea se află unită cu inima prin firul sînt al rugăciunii, umplînd de pace și de cerească bucurie întreaga făptură a omului.

Părintele Serafim, prin toate nevoițele arătate pînă aci, ca și prin întreaga sa viață trăită numai în Dumnezeu, dobîndi acel parfum ceros al Harului divin, care-i da posibilitatea să restabilească armonia paradisiacă între el și restul făpturii. Adeseori venea la el un urs voinic, căruia Prea Cuviosul îi da hrană; la porunca lui, ursul se ducea în pădure și venea iarăși după aceea, și el îl hrănea din nou, dînd uneori și vizitatorilor ce veneau la el să dea hrană fiarei și ei săvîrșeau porunca fără teamă.

Văzîndu-se ajuns la această fericită stare a bucuriei cerești, cuviosul a luat asupra sa o nevoiță și mai mare a închisorii (de zatvornic).

Cuviosul Serafim a fost numit cu bună dreptate „făcătorul de minuni a toată Rusia”. Încă în viață fiind, acest minunat stareț atrăgea în Sarov nenumărați oameni credincioși. Nimeni nu se întorcea de la starețul mîngăietor fără ajutorul căutat.

Opera săvîrșită de sf. Serafim a fost foarte felurită. În ea deosebim faptele propriu zise și învățătura.

Scopul principal pe care l-a urmărit P. C. Serafim în tot cursul vieții sale, era de a supune desăvîrșit trupul sufletului. Căci, după cum spunea el în învățăturile sale, toată strădania noastră trebuie să fie pentru suflet. Iar trupul să-l întărim numai întru atîta, ca să poată ajuta la întărirea sufletului.

Cu un an și zece luni înainte de moartea sa, Părintele Serafim s-a învrednicit încă odată de cereasca cercetare a Maicii Domnului, în ziua de 25 martie 1831.

Au trecut ani. S-a apropiat sfîrșitul călătoriei pămîntești a minunatului stareț. Tot mai scurte erau primirile de vizitatori. De la mulți dintre ei își lua rămas bun, la despărțire, pentru totdeauna. Mai înainte de sosirea anului 1833, Prea Cuviosul singur și-a măsurat grăpa într-o parte a altarului bisericii celei mari a Adormirii Maicii Domnului.

Duminică, 1 ianuarie 1833, P. C. Serafim era mort.

Multe semne și vindecări minunate a arătat P. C. Serafim, după fericita sa adormire.

Biserica ortodoxă rusă l-a trecut între sfinți, la 19 august 1903, cu care ocazie s-au făcut numeroase vindecări prin mijlocirea rugăciunilor P. C. Serafim, noul făcător de minuni din Sarov.

Amintirea P. C. Serafim se prăznuiește de două ori pe an: la 2 ianuarie (ziua morții) și la 19 iulie (ziua nașterii, a descoperirii sfințelor moaște și a canonizării).

Sfîntul Serafim de la Sarov reprezintă un pisc al vieții creștine. În el s-a arătat lucrător Duhul lui Dumnezeu cu multă putere.

Pr. CHIRIL PISTRUI

Mîndria

(Urmare din pag. 3-a)

se laudă cu calitățile pe care nu le are, este asemenea unui măgar care trecea într-o zi printr-o piață purtînd în spatele sale vase cu tot felul de flori frumoase și mirositoare. Lumea s-a strîns să admire aceste flori frumoase. Măgarul însă a crezut că toți acei oameni care s-au strîns în jurul lui s-au strîns ca să-i admire frumusețea. A început atunci să-și înalțe urechile și să zică întru sine: „Trebuie să fiu un animal tare frumos de vreme ce atîta lume s-a strîns în jurul meu ca să mă admire”. Acest măgar prost și mîndru, este chipul cel adevărat al omului care se laudă și se mîndrește cu calitățile pe care nu le are.

4. Se mai poate păcătui prin mîndrie atunci cînd gîndindu-ne la calitățile noastre bune, pe care le avem sau pe care ne închipuim că le avem, privim cu dispreț pe ceilalți oameni. Acesta este păcatul fariseului care intrînd în biserică s-a trufit în inima lui și a zis: „Nu sînt ca ceilalți oameni”.

Sînt și unele semne după care putem cunoaște pe omul în a cărui inimă sălășluiește păcatul mîndriei: acela care se minie ușor și care după ce s-a mîniat nu știe uita: acela căruia îi place să fie mereu lăudat și mîngăiat de alții; acela care caută cu tot dinadinsul să impresioneze pe alții prin atitudinile lui; acela care în orice chestiune voiește să aibă dreptatea de partea lui și care chiar atunci cînd nu are dreptate se încăpățînează în părerile lui; acela căruia îi place să vorbească cît mai des despre el și despre faptele lui; acela care voiește să dea sfat altuia în toate chestiunile, fără ca el să primească vre-o învățatură de la cineva.

Mîndria este un păcat greu fiindcă se împotrivesc cinstirii pe care trebuie s-o dăm lui Dumnezeu. Omul mîndru se consideră pe sine un fel de idol și pretinde ca toți oamenii să-l considere ca atare.

Mîndria este un păcat greu și pentru urmările pe care le are. Sf. Scriptură zice: „Tot cel ce se înalță se va smeri” (Lc. 14, 11), iar sf. Iacov ne spune: „Domnul, celor mîndri le stă împotrivă” (4, 6). Din mîndrie se naște fățărnicia, ura, pizma, disprețul față de alții, necredința, încăpățînarea în propria greșală, clevetirea, neascultarea, etc.

Omul mîndru este o primejdie și pentru societatea în care trăiește. Mîndria uneori întunecă și mințile cele mai limpezi. Dorința de a se înalța peste alții împinge pe omul mîndru la toate nelegiuirile, numai să-și poată realiza scopul. Mîndria nu cunoaște nici legăturile singelui și nici nu ține seama de legile lui Dumnezeu. Omul mîndru nu voiește să recunoască nici un fel de autoritate. Ezeziile, schismele, necredințele care au făcut atîta rău Bisericii s-au născut tocmai din păcatul mîndriei. Omul mîndru nu se supune, ci se răzvrătește. Se răzvrătește fiul împotriva tatălui, cel mic împotriva celui mare, cel supus împotriva conducătorului, dînd naștere astfel la nemulțumiri și necazuri mari în familii și societate.

Să fugim de păcatul mîndriei, știînd că păcatul acesta este păcatul iadului. Dumnezeu nu poate suferi ca omul care este numai o parte a lucrării Lui creatoare, să-i răpească cinstea și lauda la care numai El singur are dreptul.

Dacă fugim de mîndrie, ne scăpăm pe noi înșine și pe semenii noștri de multe nenociri. În familiile și societatea, în care nu se cunoaște păcatul mîndriei, domnește pacea, fericirea și prosperitatea.

Prof. AL. MOISIU